

پیر لوری

رجب برسی
ترجمه: زینب پودینه آقایی

پیر لوری در سال ۱۹۵۲ در پاریس متولد شد. وی در سال ۱۹۷۰ تحصیلات متوسطه را در بروکسل، پایتخت بلژیک به پایان برد و موفق به اخذ دیپلم از مدرسه اروپایی بروکسل گشت. وی در ۱۹۷۳ موفق به اخذ مدرک فارغ التحصیلی از انستیتو مطالعات سیاسی پاریس، بخش روابط بین‌الملل گردید و در ۱۹۷۵ به اخذ درجه کارشناسی در رشته زبان و ادبیات عرب از دانشگاه سوربن نو - پاریس ۳ نایل آمد و در سال ۱۹۷۷ موفق به اخذ آگروگاسیون^۱ در رشته زبان عربی شد. لوری در سال ۱۹۸۱ درجه دکترای سیکل سوم را در رشته تمدن عربی از دانشگاه سوربن^۲ نو، پاریس^۳ اخذ نمود و در سال ۱۹۹۱ درجه دکتری دولتی را در رشته مطالعات عربی از دانشگاه میشل دو منتین، بورود^۳، اخذ نمود.

پیر لوری در فاصله سال‌های ۸۱ - ۱۹۷۹، هیأت علمی حق التدریس تمدن عربی - اسلامی در مدرسه ملی زبان‌های شرقی پاریس و دانشگاه پاریس ۱۰، ناشو بود. وی در فاصله سال‌های ۹۱ - ۱۹۸۱ استادیار کنفرانس در درس تمدن عربی - اسلامی در دپارتمان مطالعات عربی - اسلامی دانشگاه میشل دو منتین در مقاطع لیسانس و DEA بود و از سال ۱۹۹۱ تاکنون دارای سمت مدیر مطالعات بخش علوم دینی مدرسه مطالعات عالی دانشگاه سوربن و استاد کرسی‌دار درس تاریخ اندیشه اسلامی می‌باشد.

پیر لوری در فاصله سال‌های ۸۸ - ۱۹۷۳ جهت گذراندن دوره‌های تحصیلی و تحقیقاتی و سفرهای علمی، در کشورهای مختلف خاورمیانه به ویژه لبنان، سوریه، مصر و ایران اقامت داشته است: ۷۴ - ۱۹۷۳ جهت اخذ مدرک در رشته مطالعات عربی از انستیتو مطالعات شرقی بیروت، دانشجوی بورسیه مرکز مطالعات عربی فرانسه در دمشق در فاصله سال‌های ۷۶ - ۱۹۷۵، جهت طی دوره تحقیقاتی در آکادمی فلسفه ایران در تهران در سال‌های ۷۹ - ۱۹۷۸، گذراندن بورس تحقیقاتی در مرکز مطالعات

عربی دمشق در سال‌های ۸۸ - ۱۹۸۷.

فعالیت‌های علمی

- عضو مرکز مطالعات ادیان
- همکاری با بخش UMR شماره ۷۵۲۸ مرکز تحقیقات ملی فرانسه، درباره ایران
- همکاری علمی با گروه تحقیقاتی شماره ۲۱۵۹ مرکز تحقیقات ملی فرانسه «جادو و نوشتار اسلامی در میان مردم آفریقا و اروپا»
- رئیس انجمن دوستداران علوم ادیان
- خزانه‌دار انجمن همکاران و دوستان چاپ فرانسوی زبان دائره المعارف اسلامی
- عضو هیأت تحریریه *Islamica, Journal Asiatique*, *Studia*, بولتن مطالعات شرقی، بولتن سالنامه‌های اسلام‌شناسی، مجله تاریخ ادیان و نشریه تاریخ تصوّف

کتاب‌ها

- تأویلات القرآن عبدالرزاق کاشانی که در سال ۱۹۸۰ در پاریس به چاپ رسیده و در ۱۹۹۱ پس از بازبینی مجدد و اضافاتی، برای نوبت دوم چاپ شده است. این کتاب در سال ۲۰۰۱ در استانبول به زبان ترکی استانبولی ترجمه شده است و ترجمه فارسی آن توسط حقیر، انشاء ا.ا. به زودی در اختیار علاقمندان قرار خواهد گرفت.

- ترجمه و ارائه عربی ۱۰ رساله از جابر بن حیان، ۱۰ رساله نخست کتاب السبعین که در سال ۱۹۸۳ در پاریس به چاپ رسیده و چاپ مجدد آن به همراه بازنگری متن اولیه در سال ۱۹۹۶ منتشر شده است.

- ارائه و تصحیح ۱۴ رساله از جابر بن حیان درباره کیمیا، دمشق،

۱۹ - ۱۸. مقالات «جابرین حیان» و «ابوبکر سازی» در دائرة المعارف جهانی فلسفه، آثار فلسفی، نشر دانشگاهی فرانسه، ۱۹۹۲.
 ۲۰ - ۲۱. همکاری با آنیک روگور در جلد ۴۴ بولتن مطالعات شرقی (۱۹۹۳)، ویژه علوم خفیه و اسلام - مقاله «سحر و جادو در نزد اخوان الصفا» در همین شماره.
 ۲۲ - کتاب، همچون جسم خدا در سحر کتاب، کتابهای سحر، آیرس، ش ۱۵، ۱۹۹۳.

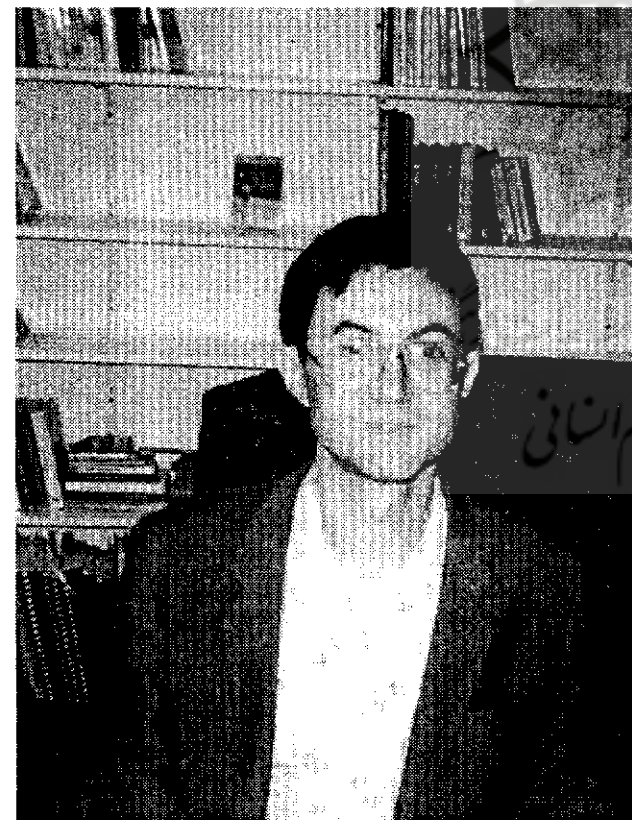
۲۳ - فرشتگان و کلمات در معنویت اسلامی، در انتقال فرهنگی، انتقال روحی، سمینار برگزار شده در ۱۳ و ۱۴ ژوئن ۱۹۹۲، انتشارات گروه مطالعات تطبیقی معنوی، ش ۱، ۱۹۹۳.

۲۴ - کلام قرآنی و جادو در اسلام، در مجلد دوم فیتیشها - قدرت اشیاء، افسون کلمات، نظامهای فکری در آفریقای شمالی، ش ۱۲، ۱۹۹۳.
 ۲۵ - اوحدالدین کرمانی، مجله شعر ش ۵۳، ۱۹۹۴.

۲۶ - رموز کیمیا، کیمیا کلمات در شکل گیری واژگان علمی و فکری در جهان عرب، ۱۹۹۴.

۲۷ - رقصهای جذبه آور در اسلام، Dansons Magazines، ش ۱۸، ۱۹۹۴.

۲۸ - «تمثیلهای رستاخیز در رقص صوفیان» مجله رقص درمانی، ش ۱، ۱۹۹۵.

- کیمیا و عرفان در اسلام، لاگوس، مجموعه «اسلام معنوی» ۱۹۸۹.

مقالات و همکاری در تألیفات گروهی

۱ - همکاری با محمد طاهر، در ترجمه چهل حدیث، پاریس ۱۹۸۰.
 ۲ - تفسیر سوره فاتحه به وسیله عبدالرزاق کاشانی، چاپ شده در مجله مطالعات عربی، ش ۶۸-۶۷، ۱۹۸۵.

۳ - علم حروف در اسلام، چاپ شده در دفتر شماره ۱۱ از جنگ دانشگاه سن ژان اورشلیم، شماره شهود، فعلی ضروری، ۱۹۹۷.

۴ - جادو و دین در آثار محی الدین بونی در مجله آفاق مغرب، ش ۸ و ۷، ۱۹۸۶.

۵ - چاپ کتاب کیمیا به مثابه هنری والا، اثر هانری کربن، به همراه مقدمه‌ای بر آن، ۱۹۸۶.

۶ - به سوی دل سنگ: در جستجوی کیمیای عرب، در شماره ویژه ماده معنوی، دفتر شماره ۱۳ جنگ دانشگاه سن ژان اورشلیم، ۱۹۸۷.

۷ - زمان مطلق، زمان وقایع نگاری در باطن گرایی اسلامی در شماره ۱۴ از دفاتر دانشگاه سن ژان اورشلیم، ۱۹۸۸.

۸ - هرمس ادریس در اسلام در حضور هرمس مثلث، دفاتر هرمسی، ۱۹۸۸.

۹ - درباره مفهوم خدا در دین اعراب پیش از اسلام، دفاتر مطالعات عربی، ش ۲، ۱۹۸۸.

۱۰ - نکاتی پیرامون اصطلاحات زمان، فضا و جسم بشری در زبان عربی، در مجله Phonétique Appliquée، شماره‌های ۸۹ - ۸۸ - ۸۷، ۱۹۸۹.

۱۱ - واژه حافظه در زبان عربی به چاپ رسیده در حافظه، ۱۹۸۹.
 ۱۲ - جادوی حروف، کلمات و مباحثات سخنان در علوم خفیه اسلامی در جادو و ادبیات، دفاتر هرمسی، ۱۹۸۹.

۱۳ - جادوی حروف در شمس المعارف بونی در بولتن مطالعات شرقی، مجله‌های ۳۹ و ۴۰، ۱۹۸۹.

۱۴ - ممنوعیت تمثال و تصویر سازی در اسلام، در بحث روان درمانی، مجله جامعه فرویدی، ش ۲، ۱۹۸۹.

۱۵ - واژه زمان در زبان عربی کلاسیک، در دفاتر C.E.R.E.S.I ش ۵، ویژه اسلام و مدرنیته.

۱۶ - جابرین حیان و علوم عصره، در مجله بصائر ش ۱۵، ۱۹۹۲.

۱۷ - خدای مشرکان، خدای مؤمنان در زبان و مردم شناسی - واژگان پیش از اسلام و قرآن، نشر دانشگاهی بوردو، ۱۹۹۲.

- ۲۹ و ۳۰. «مسلمانان و دیگران؛ مسیحیان و یهودیان» و «عرفان» در اعراب، از پیام تا تاریخ زیر نظر شوالیه و میکِل، ۱۹۹۵.
- ۳۱ - چاپ و مقدمه بر ترجمه مشارق الانوار حبیب بصری، توسط هانری کرین، ۱۹۹۶.
- ۳۲ - حرکت و رقص در عرفان اسلامی در معنای حرکت، مجله هنر و روان درمانی، ش ۵۵ - ۴۵، ۱۹۹۵.
- ۳۳ - اماکن مقدسه حجاز و فلسطین در اماکن اسلامی - آئین‌های پرستش و فرهنگ‌های آفریقا در Java، مجله Autrement، مجموعه عالم ش ۹۲ - ۹۱، ۱۹۹۶.
- ۳۴ - هانری کرین، آثار و تأثیرش در تاریخ فلسفه اسلامی، ۱۹۹۶.
- ۳۵ - و گوشت به کلام بدل گشت در ولایت - مطالعه در تصوف ابن عربی، مجله آفاق مغرب، ش ۳۰، ۱۹۹۶.
- ۳۶ - تصوف و علوم خفیه در صراط‌های الله، سلسله‌های در جهان اسلام از آغاز تا امروز، ۱۹۹۶. این اثر در سال ۲۰۰۰ در بارسلون به زبان اسپانیولی ترجمه و منتشر شده است.
- ۳۷ - عرفان حروف در جهان اسلام، سالنامه فلسفه دانشکده ادبیات انسانی دانشگاه سن ژوزف ش ۲۷، ۱۹۹۶.
- ۳۸ - ابن سینا و تصوف: درباره رساله نوروزیه، بولتن مطالعات شرقی، ش ۴۸، ۱۹۹۶.
- ۳۹ - سفیران اسلام عرفانی در غرب در جستجوی معنا زیر نظر دیوید، توناک، مزونو، لاروز، ۱۹۹۶ و عطش خداوند - سفری به قلب ادیان، شماره ویژه نوول آبرواتور، ۱۹۹۶.
- ۴۰ - معراج یازید بسطامی، در سفر عرفانی (معراج) در اسلام، معراج‌های آسمانی و مسیرهای معنوی، زیر نظر امیر معزی، کتابخانه مدرسه مطالعات عالی، بخش علوم دینی، ۱۹۹۶.
- ۴۱ - فرشتگان، اجنه، و شیاطین در آئین محو و جادوی مسلمانان، در دین و امحال قدرت نمایی، زیر نظر سورگی، ۱۹۹۷.
- ۴۲ - اتحاد شخصی با خدا در اسلام در مجموعه انتشارات علوم دینی، ش ۱، ۱۹۹۷.
- ۴۳ - روایات مربوط به گروه در عرفان اسلامی، در گروه، زیر نظر آتیس، ۱۹۹۷.
- ۴۴ - تراژدی شیطان در عرفان اسلامی، شیطان، سمینار Cerisy دفاتر هرمسی، ۱۹۹۸.
- ۴۵ - رنگ اسلام در تمام باغهای جهان، شماره ویژه نوول آبرواتور، ۱۹۹۸.
- ۴۶ - بنیانهای اندیشه اسلام در جنگ بیست و پنجمین سالگرد مطالعات عربی در دانشگاه تولوز، ۱۹۸۸.
- ۴۷ - مسیرهای صوفی؛ در اسلام، ابن (پدیده) ناشناخته، شماره ۱۲ از خبرنامه خبرهای مذهبی در جهان، ۱۹۹۸.
- ۴۸ - رویا در فرهنگ اسلامی در نشریه اسلام دو فرانس، ش ۳، ۱۹۹۸.
- ۴۹ - رمزگرایی حروف و زبان در آثار ابن عربی، خبرنامه جامعه محی‌الدین عربی شماره ۲۳، ۱۹۹۸ (به زبان انگلیسی) و در نشریه شناخت ادیان ش ۶۰، ۱۹۹۹ (به زبان فرانسه).
- ۵۰ - ۶۰. همکاری با بخش «اسلام» فرهنگ انتقادی باطن‌گرایی، نشر دانشگاهی فرانسه ۱۹۹۸ و نگارش مقالات «کیمیا»، «بسطامی»، «بصری»، «رقص»، «حلاج»، «ابن مسرّه»، «اسلام»، «جابرین حیان»، «جادو» و «بستی» در این مجلد.
- ۶۱ - اورشلیم؛ شهر مقدس درست اسلامی» در سرزمینهای اسرارآمیز، مجله پولیتیکا هرمیتکه ش ۱۲، ۱۹۹۸.
- ۶۲ - کیمیا و فلسفه شیعی - کیمیاى مطفو علی شاه کرمانی در علم در ایران در دوران اسلامی، انجمن ایرانشناسی فرانسه، ۱۹۹۸.
- ۶۳ - عشق و عرفان در شرق اسلامی، مجنون لیل، در آنیموس و آتیم، کنفرانس برگزار شده در پاریس، ۳۱ و اول ژوئن ۹۷، مجموعه انتشارات گروه مطالعات تطبیقی معنوی.
- ۶۴ - رقص و معنویت در فضای اسلام، در رقص و معنویت، زیر نظر ف. اسکات بیلمن، پاریس، ۱۹۹۹.
- ۶۵ - جذبه در جریانهای عرفانی اسلامی، اسلام دو فرانس، ش ۶، ۱۹۹۹.
- ۶۶ - ۶۸. فصل‌های یازدهم و دوازدهم کتاب حکومتها، جوامع و فرهنگهای جهان اسلام در قرون وسطی جلد دوم، با عناوین «جریانهای اقلیت در اسلام» و «فلاسفه و دانشمندان» و همچنین فصل یازدهم از جلد سوم با عنوان «سرنوشت اندیشه اسلامی در قرون وسطا».
- ۶۹ - به منظور دیدن صدای ندا...» در نشریه افقهای مغرب ش ۴۹، ۱۹۹۹.
- ۷۰ - آیا در اسلام شرک قابل تصور است؟، بولتن جامعه دوستداران علوم ادیان، جلد اول، ۲۰۰۰.
- ۷۱ - هانری کرین و کیمیاى معنوی، در هانری کرین و قیاس‌گرایی روحی، کنفرانس برگزار شده در پاریس، روزهای ۵ و ۶ ژوئن ۱۹۹۹، دفاتر گروه مطالعات معنوی تطبیقی، ش ۸، ۲۰۰۰.

۷۲ - اسلام شیعی در آثار لویی مانسیون، در لویی مانسیون و ایران، انستیتو مطالعات ایرانی ۵، ۲۰۰۰.

۷۳ - قلب و عرفان صوفیان، برای مدنیت قلب، پاریس، ۲۰۰۰.

۷۴ - ماده لطیف و سیاه و روح خشک و منجد در کیمیای شرقی، در کتاب ماده چیست، ملاحظات علمی و فلسفی، زیر نظر مونوآپور، ۲۰۰۰.

۷۵ - الحركة و الرقص فی السماء الصوفی در الحکمة و الفنون الاسلامیه العریقه، مراکش، ۲۰۰۰.

۷۶ - شرق درونی، درباره گرایش به اسلام در نزد غربیان در قرن بیست در شرق در تاریخ مذهبی اروپا، ریشه‌یابی، کتابخانه مدرسه مطالعات عالی، بخش علوم دینی، ۲۰۰۰.

۷۷ - معادشناسی کیمیایی در نزد جابر بن حیان، در مهدویت و هزاره‌گرایی در اسلام، مجله عوالم اسلام و مدیرانه، ش ۹۴ - ۹۱، ۲۰۰۰.

۷۸ - موسی کلیم الله، در مجله تاریخ ما، ش ۱۸۴، ۲۰۰۱.

۷۹ - جهان را بشناسید تا (بتوانید) خود را بشناسید در فلسفه سیدحسین نصر، ۲۰۰۱.

۸۰ - شبلی نمونه شیطانی عرفان در مشرق خدایان، دپارتمان علوم ادیان، دانشگاه سن ژوزف، بیروت، ش ۱، ۲۰۰۰.

۸۱ - شطح در عرفان: حلاج، در باطن‌گرایی، گنوسیسم و خیال‌پردازی رمزی، ۲۰۰۱.

۸۲ - لویی مانسیون و شرق‌شناسی، بولتن انجمن دوستداران لویی

مفاتیح الارزاق یا کلید در گنجهای گهر

محمد یوسف نوری (قرن ۱۳ هـ. ق)، مقدمه، تفتیح و توضیح هوشنگ ساعندلو و همکاری مهدی قمی‌نژاد، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، تهران: ۱۳۸۱ مفاتیح الارزاق دایرة المعارفی مصور در کشاورزی است. مأخذ مؤلف این کتاب نزدیک به یکصد کتاب و رساله در موضوعات مختلف است که فهرست آنها توسط مصحح محترم در مقدمه آمده است.

مؤلف علاوه بر مطالب مربوط به فنون کشاورزی، فواید دارویی هر یک از گیاهان، به همراه اشعار و حکایات شیرین و دلپذیر و آداب رسوم اجتماعی و دینی کشاورزی و ... را آورده است.

مؤلف که چندی به کار دیوانی و مستوفی‌گری اشتغال داشته و سپس نادم از پیشه خویش و در مقام استغفار «به زارعت که شیوه انبیا و پیشه متوکلین است» پرداخته، به تفصیل و با دقت و حوصله در مجلدات سه‌گانه کتاب مفاتیح الارزاق با آگاهی کامل از مسائل کشاورزی و زندگی کشاورزان روستایی به شناخت هوا و خاک، تقسیم آب، اصول باغ‌سازی ایرانی و درختکاری، نوع خاک، قواعد دیوانی، تقسیم ارث، تنظیم ساعت و رعایت زمان و اوقات زراعی، آداب و ترتیب دهقانی، تکلیف دهقان پدر نسبت به فرزند و مسائلی فراوان دیگری از این دست پرداخته است.

در جلد اول کتاب که به همت انجمن آثار و مفاخر فرهنگی منتشر شده است، زحمات مصحح محترم مشهود و آشکار است و عشق و علاقه ایشان به احیا و نشر این اثر ارزنده از سطر سطر کتاب هویداست، اما ناگفته نباید گذاشت که نواقص قابل‌ذکری، هم در تصحیح و هم در مسائل فنی (مانند صفحه‌آرایی، نسخه‌پردازی و ...) کتاب به چشم می‌آید. امید که در مجال فراختی به آن پرداخته شود. سعی ایشان و همت ناشر محترم مشکور باد.

مانسیون، ش ۱۱، ۲۰۰۱.

۸۹ - ۸۴ مقالات «سراج»، «شاذلی»، «شادلیه»، «شهرزوری»، «طریقت (شمال آفریقا)»، «ولی» (شمال آفریقا)، و «وقوف» در دائرة المعارف اسلامی، لیدن، بریل.

۹۸ - ۹۰ نگارش دیباچه، پیشگفتار بر کتابهای: تمهیدات عین الفضا

همدانی، ترجمه، مقدمه و تعلیق از کریستیت تورتل، پاریس، ۹۲ - کتاب

المعارف جرجانی، ترجمه، مقدمه و تطبیق از موریس گلوئون، تهران، نشر

دانشگاهی ۱۹۹۴ - ترجمه ترجمان الاشراف ابن عربی بوسیله گلوئون،

پاریس ۹۶ - طب سنتی مغرب: آئین جادو پزشکی و درمان در مغرب اثر

رونه لکش، پاریس ۹۶ - جلد سوم دائرةالمعارف حسینی، دوبران القرن

الثالث، لندن، مرکز تحقیقات حسینی، ۹۶ - رقص ومعنویت، زیر نظر

اسکات یلمن، پاریس ۱۹۹۹ - رساله فی الاسماء الله فخرالدین رازی،

ترجمه، مقدمه و تعلیق از گلوئون، بیروت، ۲۰۰۰ - معرفت نفس استاد الهی،

ترجمه و تعلیق از دوویل، پاریس، ۲۰۰۱.

۱۰۶ - ۹۹ - گزارش کنفرانسهای سالیانه در سالنامه مدرسه کاربردی

مطالعات عالی، بخش علوم دینی، شماره‌های ۱۰۸ - ۱۰۰ سالهای ۲۰۰۰ -

۱۹۹۱.

